

юридического лица имеется известная ликвидационной комиссии, но не отраженная в ликвидационном балансе задолженность по обязательным платежам в бюджеты различных уровней, срок принудительного взыскания которой не истек.

Список использованной литературы:

1. Насбекова С.К. Реорганизация и ликвидация юридических лиц в Кыргызской Республике: Проблемы теории и практики.
2. Тихомиров М.Ю. Общество с ограниченной ответственностью: порядок создания // Адвокат. 2007. N 10.
3. Бурлаков, Сергей Алексеевич Крупные сделки юридических лиц. Правовое регулирование / Бурлаков Сергей Алексеевич. - М.: Инфотропик Медиа, 2016.

List of used literature:

1. Nasbekova S.K. Reorganization and Liquidation of Legal Entities in the Kyrgyz Republic: Problems of Theory and Practice.
2. Tikhomirov M.Yu. Limited Liability Company: Creation Procedure // Lawyer. 2007. N 10.
3. Burlakov, Sergey Alekseevich Major transactions of legal entities. Legal regulation / Burlakov Sergey Alekseevich. - M.: Infotropic Media, 2016.

Рецензент: к.э.н., доцент Асанбекова А.А.

УДК 334

DOI 10.33514/ВК-1694-7711-2021-1 (1)-119-144

Солпуева Асель Маликовна

Кыргыз-Түрк “Манас” университети, Коммуникация Илимдери бөлүмүнүн магистранты,
Коомдук Илимдер Институту,

Солпуева Асель Маликовна

Магистрант Кыргызско-Турецкого Университета Манас, Института Социальных Наук,
Отделения Коммуникационных Наук,

Asel Solpueva Malikovna

Graduate Student of Communication Sciences Department, Kyrgyzstan-Turkey Manas University,
Institute of Social Sciences,

Asel Solpueva Malikovna

İletişim Bilimleri Bölümünün Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi,
Sosyal Bilimler Enstitüsü,

**КЫРГЫЗСТАНДЫ ӨНУКТҮРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫНЫН АЛКАГЫНДА
ЯПОНИЯНЫН ЭЛ АРАЛЫК КЫЗМАТТАШТЫК АГЕНТТИГИНИН (JICA)**

ИШМЕРДҮҮЛҮГҮНӨ ТАЛДОО ЖҮРГҮЗҮҮ

**АНАЛИЗ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЯПОНСКОГО АГЕНТСТВА МЕЖДУНАРОДНОГО
СОТРУДНИЧЕСТВА (JICA) В РАМКАХ ПРОГРАММ РАЗВИТИЯ В КЫРГЫЗСТАНЕ
ACTIVITY ANALYSIS OF THE JAPAN INTERNATIONAL COOPERATION AGENCY
(JICA) WITHIN THE FRAMEWORK OF DEVELOPMENT PROGRAMS IN
KYRGYZSTAN**

**JAPONYA ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ AJANSI (JICA)'NIN KIRGIZİSTAN'DAKİ
KALKINMA PROGRAMLARI ÇERÇEVESİNDE FAALİYET ANALİZİ**

Аннотация: Дипломатия эл аралык мамилелердин аныктамасы катары мамлекеттер менен өкмөттөрдүн арасындагы мамилелерди жаратуучу, жөнгө салуучу жана орнотуучу тышкы саясий инструмент болуп саналат. Ал эми 21-кылымдын жаңыча дипломатиялык түшүнүгү болсо коомдук дипломатия экени анык.

Эл аралык мамилелер салттуу дипломатиянын ар кандай аспектилерин сыяктуу коомдук пикир, саясий уюшмалар менен коомчулуктун ортосундагы эки тараптуу баарлашуу тышкы саясаттын калыптанышына жана жүргүзүлүшүнө кылган таасири натыйжасында коомдук дипломатия жаралат. Акыркы аныктамаларга ылайык коомдук дипломатия башка өлкөлөрдүн элдерине карата классикалык дипломатиялык ыкмалардан тышкары, максатталган кабылдоону жаратуу, аны өлкөнүн кызыкчылыктарына ылайыкташтыруу максатында кабыл алынган, жалпысынан каалаган натыйжаны камсыз кылган процесс болуу менен бирге, узак мөөнөткө чейин пайда берүү жана бренд / имиджди башкаруу, кабылдоону башкаруу, коомдук мамилелер, эл аралык дипломатия сыяктуу чөйрөлөрдө ар кандай жол менен илгерилөө болуп саналат.

Бул макаланын изилдөө предмети - коомдук дипломатия, башкача айтканда, Жапониянын Эл аралык Кызматташтык Агенттигинин (JICA (<https://www.jica.go.jp/english/index.html>)) Кыргыз Республикасында 2000-жылдан 2019-жылга чейинки он тогуз жыл аралыгындагы өнүгүү кызматташтыгы. Изилдөө процессинде 1993-жылы Кыргыз Республикасында ишмердүүлүгүн баштаган Япония өлкөсүнүн коомдук дипломатиясынын өзгөчөлүктөрү, ишмердүүлүгүнүн мүнөздөмөлөрү жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик стратегиясы менен салыштыруу таблицасы талданган.

Аннотация: Дипломатия считается инструментом внешней политики, который выделяется как концепция международных отношений и конструирует, регулирует и устанавливает отношения между государствами и правительствами. 21-й век отождествляется дипломатией нового понимания - публичной дипломатией.

Влияние общественного мнения на формирование и исполнение внешней политики, охватывающее различные аспекты международных отношений, выходящие за рамки традиционной дипломатии является публичной дипломатией. Согласно сегодняшнему определению, публичная дипломатия в отношении народов других стран, помимо классических дипломатических методов, это процесс, который в целом обеспечивает желаемый результат, который предпринимается с целью создания положительного восприятия и управления им в соответствии с интересами страны, обеспечивая долгосрочные выгоды и продвигаясь по-разному в таких областях, как управление брендом / имиджем, управление восприятием, связи с общественностью, дипломатия международных отношений.

В данной статье предметом исследования является публичная дипломатия, то есть деятельность Японского Агентства Международного Сотрудничества (JICA (<https://www.jica.go.jp/english/index.html>)) в Кыргызской Республике в период с 2000 по 2019 годы. Были проанализированы характеристики деятельности общественной дипломатии Японии, которая начала осуществлять сотрудничество в целях развития через три года после перехода Кыргызстана к демократии в 1990 году.

Annotation: Diplomacy is considered a foreign policy instrument that stands out as a concept of international relations and constructs, regulates and establishes relations between states and governments. The 21st century is identified with a new understanding of diplomacy - public diplomacy.

The influence of public opinion on the formation and execution of foreign policy, covering various aspects of international relations that go beyond traditional diplomacy, is public diplomacy. According to today's definition, public diplomacy towards the peoples of other countries, in addition to classical diplomatic methods, is a process that generally provides the desired result, which is undertaken with the aim of creating a positive perception and managing it in accordance with the interests of the country, providing long-term benefits and promoting differently in areas such as brand/image management, perception management, public relations, international diplomacy.

In this article, the subject of research is public diplomacy, that is, the activities of the Japan International Cooperation Agency (JICA (<https://www.jica.go.jp/english/index.html>)) in the Kyrgyz Republic from 2000 to 2019 ... It analyzed the characteristics of Japan's activities, which began implementing development cooperation three years after Kyrgyzstan's transition to democracy in 1990.

Özet: Diplomasi, bir uluslararası ilişkiler kavramı olarak öne çıkan ve devletler, hükümetler arası ilişkileri kurgulayan, düzenleyen ve ilişkisel hale getiren bir dış politika aracı olarak kabul edilmektedir. 21. yüzyılın yeni anlayış diplomasisi ise kamu diplomasisidir.

Kamu diplomasisinin ilk tanımını 1965 yılı yapan Gullion'a göre "kamuoyu davranışlarının dış politika oluşumuna ve yürütmesine etkisi ve geleneksel diplomasinin ötesinde uluslararası ilişkilerin farklı boyutlarını kapsaması"dır. Günümüz tanımı ile kamu diplomasisi, başka ülkelerin halkları üzerinde, klasik diplomatik yöntemlerin yanında; olumlu algı yaratılması ve ülke çıkarları doğrultusunda yönetilmesi amacı ile girilen, uzun dönemli fayda sağlayan ve farklı yollardan marka/ımaj yönetimi, algı yönetimi, halkla ilişkiler, uluslar arası ilişkileri diplomasi gibi alanlarda ilerleyen birçok çalışmanın, bir bütün halinde istenilen sonucu vermesini sağlayan bir süreçtir.

Bu araştırmanın odak noktası olan Kırgız Cumhuriyeti'nde uygulanan kamu diplomasisi faaliyetleri analiz edilmiştir. Kırgızistan'ın 1990 yılı demokrasiye geçmesinden hemen üç yıl sonra kalkınma işbirliğini yürütmeye başlayan Japonya'nın faaliyet özellikleri analiz edilmiştir.

Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA), faaliyetlerini alana odaklı bir yaklaşımla, insan güvenliği ve daha fazla etkinlik, verimlilik ve hıza dayanan unsurlarla sürdürmektedir. JICA, uluslararası işbirliğinin yanı sıra Japon ve küresel ekonominin sağlam gelişmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Dünyanın gelişmekte olan bölgelerinin sosyo-ekonomik gelişimini, toparlanmasını veya ekonomik istikrarını desteklemektedir. JICA'nın misyonu, Kalkınma İşbirliği Şartı'na uygun olarak, insan güvenliği ve kalite artışı konusunda çalışmaktır. Bu kurumun vizyonu ise "**Güvenle Dünyada Liderlik Kazanmak**". Yani, ortaklarıyla birlikte, dünyanın daha iyi bir gelecek için umut edebileceği ve farklı potansiyellerini keşfedebileceği özgür, huzurlu ve müreffeh bir dünyayı hedeflemek, dünya çapında güven bağlarının oluşturulmasında öncülük etmektir.

Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) 1993 yılı Kırgızistan ile işbirliğini yürütmesinden bu yana, Japonya Hükümeti geliştirmekte olan ülkelerin sosyo-ekonomik kalkınmasını ve insan kaynaklarının gelişmesini bağımsız ve devamlı bir şekilde desteklemiştir. Çoğunlukla JICA teknik işbirliğinin uygulanması ile ilgilenmiştir, ancak 2008 yılında yeni krediler vermesiyle Dünya Bankası'nın ardından en büyük ikinci bağış kuruluşuna dönüşmüştür.

Kırgızistan 1990 yılında bağımsızlık kazanmasıyla birlikte ülkeler arası kamu diplomasisi etkileşimine başlamıştır. 1993 yılından beri JİCA Kırgızistan'a yönelik farklı stratejik faaliyetlerde bulunmaktadır. Her ülkenin farklı özellikleri olduğu gibi Kırgızistan ve Japonya'nın özel yaklaşım dilleri analiz edilmiştir. Ayrıca çalışmada JİCA'nın Kırgızistan'da uyguladığı faaliyetlerinin kamu diplomasisi alanlarına göre analizi açıklanmıştır. Bununla birlikte JİCA'nın yaptığı kamu diplomasisi faaliyetleriyle Kırgızistan Cumhuriyetinin genel stratejik planları arasında karşılaştırma analizini yapmak amaçlanmıştır.

Bu araştırma Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JİCA)'nın Kırgızistan'da uyguladığı on dokuz yıllık kamu diplomasisinin genel durumunu açıklaması açısından, kalkınma işbirliği faaliyetlerinin analiz edilmesi yanı sıra bilimsel alana katkı sağlaması ile önemlidir. Kırgızistan'da 2000-2019 yılları arasında JİCA tarafından yürütülen kamu diplomasisi faaliyetlerinin tümü bu araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini oluşturan Kırgızistan'daki bütün kamu diplomasisi kurumları ise, araştırmanın örneklemini Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı'nın bu alanda yaptığı faaliyetleridir.

Bu çalışmada pozitivist yaklaşım, nitel araştırma yönteminde içerik analiz tercih edilmiştir. Veri toplama tekniğine uygun olan doküman incelemesi süreci JİCA'nın resmi web sitesinde (<https://www.jica.go.jp/english/index.html>) yayınlanan yıllık faaliyet raporlarındaki bilgilere ulaşma yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma kamu diplomasi alanlarının kategorilere ayrılarak inceleneceği şartıyla kategorisel içerik analizi kullanılmıştır. Yapılan faaliyetlerin analizi betimsel içerik analizi ile ele alınmıştır.

Bu çalışmada kalkınma işbirliği çerçevesinde JİCA'nın Kırgızistan'da uyguladığı faaliyetler analiz edilmiştir. Kırgızistan'ın stratejik kalkınma planı ile JİCA'nın bu ülkede yapılan faaliyetler arasındaki karşılaştırmalı analize bakılmıştır. Aynı zamanda JİCA'nın uyguladığı kamu diplomasisi faaliyetleri ile birlikte Kırgızistan'ın genel stratejik planı ile karşılaştırmalı analiz yapılmıştır.

Негизги сөздөр: Дипломатия, Коомдук Дипломатия, JİCA, Кыргызстандагы Өнүгүү Кызматташтыгы

Ключевые Слова: Дипломатия, Публичная Дипломатия, JİCA, Сотрудничество по Развитию в Кыргызстане

Key Words: Diplomacy, Public Diplomacy, JİCA, Development Cooperation in Kyrgyzstan

Anahtar Kelimeler: Diplomasi, Kamu Diplomasisi, JİCA, Kırgızistan'daki Kalkınma İşbirliği

GİRİŞ

Kamu Diplomasisi, 2. Dünya Savaşı sonrasında başlayan ve dünyadaki ülkelerarası ilişkilerinde uygulanan bir diplomasi kavramıdır. Günümüzde uluslararası ilişkiler alanında gerçekleşen değişimlerle birlikte diplomasi kavramının dış politikanın dar sınırlarından çıkarak uluslararası ilişkiler evrenine yayıldığı görülmektedir. Dolayısıyla bu durumun sonucu olarak bugün çoklu etkileşimi ifade eden bu kavram ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Kamu diplomasisi ülkeler arası karşılıklı iletişimi talep eden ve yabancı ülkenin kamuoyuna seslenen stratejik iletişim türüdür. Bu yüzden uygulama alanı demokrasi ülkeleridir.

Kırgızistan Cumhuriyeti 1990 yılı SSCB'nin yıkılışı ile bağımsızlık kazanmıştır. Demokrasi yönetim ve denetim sistemine geçmesiyle birlikte Kırgızistan'da kamu diplomasisi faaliyetleri yeni yeni gelişim göstermeye başlamıştır. Ülkenin içindeki çözüm desteğine ihtiyaç duyulan birçok sosyal, ekonomik sorunlar başka yardımcı ülkelerin kamu diplomasisini yürütmeye en uygun alan

olarak görülmektedir. Hem ülke imajını oluşturma açısından, hem ülke hakkında olumlu izlenim bırakması açısından hem kültürel tanıtım açısından, hem de oy kazanması açısından.

Bu araştırmada Kırgızistan'daki JİCA'nın klasik kamu diplomasisi alanlarında yürütülmüş olan faaliyetleri sayısal ve alana yönelik olarak değerlendirilmiştir. Yani JİCA'nın Kırgızistan'daki hangi tür sorunlarına odaklandığına bakılmıştır. Çalışmanın son kısmında ise Kırgızistan'ın genel strateji planı ile JİCA'nın Kırgızistan'a yönelik faaliyetleri üzerinden karşılaştırmalı analizi betimlenmiştir.

Araştırmanın amacı

Her bilimsel çalışmada olması gereken araştırmanın amacı araştırmanın konusunu oluşturan sorundan belirlenir. Yani araştırmanın konusunu ve sorununu netleştirir. Bunun için ise Aziz'e (2008) göre araştırmanın neden, niçin, hangi amaçla yapılmakta olduğunun anlaşılır bir biçimde açıklayarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bilimsel araştırmada amaç, durumun saptanması, ilişkinin araştırılması, ya da ikisini yaparak genellemelere varılması olarak açıklanabilir.

Bu çalışmadaki amaç:

JİCA'nın Kırgızistan'da uyguladığı kamu diplomasisi faaliyetlerini kamu diplomasisi alanlarına göre analiz etmek.

JİCA'nın yaptığı kamu diplomasisi faaliyetleriyle Kırgızistan Cumhuriyetinin genel stratejik planları arasında karşılaştırmalı analiz.

Araştırmanın önemi

Kırgızistan 1990 yılında bağımsızlık kazanmasıyla birlikte ülkeler arası etkileşime girmeye başlamıştır. Bu araştırma Japonya'ya temsil eden resmi kurum JİCA'nın Kırgızistan'da uyguladığı faaliyetlerinin analizi ile iki ülke arasındaki etkileşimi öğrenmek açısından önemlidir.

Yöntem

Araştırmanın yöntemi (method) adı altında araştırmanın nasıl bir yol izlenerek gerçekleştirileceği hakkında bilgilere yer verilir. Araştırmanın yöntemi, araştırma konusunun soyuttan somuta dönüştürülmesi, sorununun olgularla anlatılması ve bunların nasıl çözümleneceğine karar verilen bir aşamadır. Bir diğer deyişle araştırmanın eylemsel/operasyonel (operationalisation) duruma getirilmesidir.

Bir araştırmayı belli bir yolla amacına ulaştırmak araştırma yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Ergun, 2005). Bu durumda araştırma teknikleri, bu yolda kullanılan araçlara verilen addır.

Kamu diplomasisi faaliyetlerini istatistik ölçütlerle analiz yapmak için pozitivist yaklaşım, nitel araştırma yönteminde betimsel istatistiksel analiz tercih edilmiştir. Betimsel istatistiksel analiz, iletişimin görünen içeriğinin nesnel, nicel ve sistematik betimlemesini amaçlayan bir araştırma tekniği olarak tanımlanmaktadır (Bilgin, 2003). Dolayısıyla bu analiz türü kategorilere ayrılarak daha somut bir sonuçlara varılması amaçlanmıştır.

Araştırma modeli

Bu çalışma için araştırma modeli olarak Uğur Ünal'ın "Orta Asya'da Kalkınma Programları Çerçevesinde Türk İşbirliği Ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)'nın Kırgızistan Açılımı" (2015) çalışmasındaki analiz modeli ele alınmıştır. Bu yaklaşıma göre JİCA'nın 2000-2019 yılları arasında Kırgızistan'a yönelik yürütmüş bulunduğu kalkınma işbirliği faaliyetleri 4 ayrı kategori - uzmanlık eğitimi, öğretime katkı, kültürel gelişime katkı ve malzeme ekipman desteği- altında ve her kategoride 7 ayrı alanda - ekonomi, eğitim, kültür, tarım, ulaşım altyapısı, sosyal ve diğer- niteliksel araştırmaya dayalı, içerik analiz tekniğinden yararlanılarak incelenmiştir.

Araştırmanın evren ve örnekleme

Araştırma evreni, araştırma probleminin cevaplanmasıyla ilgili olan bütün insanların oluşturduğu grup ya da araştırmacının belirttiği koşullara uyan grubun tamamı olarak tanımlanabilir. Evrenin somut bir biçimde tanımlanmasından sonra uygun bir yolla örneklem seçilecektir. Evrenden örneklem seçimi çok önemli bir süreçtir. Fakat örnekleme gösterilen ilginin asıl nedeni, araştırmanın dış geçerliğidir. Yani bulguların uygulanacağı ya da genelleneceği somut bir evrenin belirlenmesi çok önemlidir (Creswell, 2005).

Bu çalışmada araştırmacının evrenini Kırgızistan'da kamu dipomasisini uygulayan kurumlar oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise Kırgızistan'daki JİCA'nın yürüttüğü kamu diplomasisi faaliyetlerinin toplamıdır.

Araştırmanın hipotezleri

Araştırmada hipotez, iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişki hakkında doğrulanabilecek ya da yanlışlanabilecek olan ifadedir. Başka bir deyişle hipotez, araştırma probleminin henüz doğruluğu ya da yanlışlığı sınırlanmamış olan olası çözümlerine ilişkin bir iddiadır (Şavran, 2012:133). Araştırmanın hipotezleri aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

JİCA'nın Kırgızistan'a yönelik kamu diplomasisi faaliyetlerini etkili bir şekilde yürütülmektedir.

JİCA'nın Kırgızistandaki kamu diplomasisi faaliyetleri ülkenin genel stratejik planı ile eşleşmektedir.

JİCA'nın Kırgızistandaki kamu diplomasisi faaliyetleri gelişmekte olan ülkelere laik olarak çok farklı alanlarda uygulanmaktadır.

Veri toplama tekniği

Japonya'nın Kırgızistan'a uyguladığı kamu diplomasisi ile ilgili veri toplamak için nitel araştırmada en yaygın olarak kullanılan üç tür bilgi toplama yönteminden yazılı dokümanların incelenmesi tekniğinden yararlanılmış. JİCA'nın resmi web sitesinden alınan yıllık faaliyet raporları, yani dokümanların incelenmesi, araştırma konusu hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin çözümlenmesidir. Doküman incelenmesi, gözlem veya görüşmenin mümkün olmadığı araştırmalarda tek başına veri toplamak amacıyla, diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanıldığında ise verilerin çeşitlendirilmesini sağlamak ve araştırmanın geçerliğini artırmak amacıyla kullanılan bir tekniktir (Yıldırım ve Şimşek, 2005:188-189).

Veri analiz teknikleri

Strauss ve Corbin (1990)'göre analiz teknikleri betimsel analiz ve içerik analizi olarak bilinir. İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır. İçerik analizindeki temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu araştırma kamu diplomasi alanlarının kategorilere göre inceleneceği suretiyle betimsel istatistiksel analizi laik görülmüştür.

Bulgular

Japonya'nın Kırgızistan'daki kamu diplomasisi faaliyetleri JİCA örneğinde

JİCA'nın en fazla yoğunluğu 'Uzman Eğitim Desteği' kategorisindeki çalışmalara yönelmiş olması doğal olarak böylesi bir kategorizasyonu ortaya çıkarmış bulunmaktadır. Analizde kullanılan tüm veriler - JİCA tarafından 200-2019 yılları arası faaliyetler listesi - Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı'nın resmi sitesinden alınmıştır. Bu süreçte yürütülen faaliyetler faaliyet alanlarına göre aşağıdaki tablolarda sınıflandırılmaktadır.

Tablo 2. JİCA'nın Kırgızistan'da Uzman Eğitimi Çalışmaları

№	ЕКНОМІ АЛАНИДА	Yıllar
1	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız Cumhuriyeti'nde BT Alanında Personel Eğitimi (Ulusal Bilgi Teknolojileri Merkezi)"	200 3-2019
2	Kırgız Cumhuriyeti'nde Su Kalitesi İzleme Sisteminin Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Laboratuvar Analizi Ve İzlenmesi İçin Gerekli Teknik Yardım Ve Ekipmanların Sağlanması)	200 5
3	Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinin Geliştirilmesinde Danışman	201 1
4	Kursun Stajyeri Projesi "Televizyon Programlarının Yapımcıları İçin Kurs".	201 2
5	Proje Stajyer Kursu "İşletme Yönetimi"	201 2
6	Turizm Gelişiminde JICA Gönüllüleri / Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	201 3
7	Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi Aracılığıyla İş Ortamının Temsilcilerinin Kapasitesini Geliştirme Projesi	201 3-2016
8	Kırgız Cumhuriyeti - Japon İnsani Gelişme Merkezi Aracılığıyla Ekonomi Sektörlerini Çeşitlendirmek Amacıyla İnsan Kaynaklarını Geliştirme Projesi	201 4-2019
9	Sanayi Sektöründeki İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesinde JICA Gönüllüleri / Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	201 4
0	1 Yatırım Geliştirme Danışmanı	201 4
1	1 Genç Liderlere Devlet Yönetimi Programı	201 5
2	1 Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Kırgız Cumhuriyeti'ne Yatırım Çekmek İçin Danışman	201 5
3	1 İnsan Kaynakları Yönetimi Ve Örgütsel Gelişim	201 5
4	1 JICA Gönüllüleri Sanayi Sektöründeki İnsan Kaynaklarının Geliştirmesinde / Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	201 5-2019
5	1 Teknik işbirliği (uzman) " küçük ve orta ölçekli işletmeler alanında politika geliştirme"	201 7
6	1 Kırgız Cumhuriyeti Devlet Vergi Servisinin Personel Kapasitesini Geliştirme Sistemini İyileştirme Projesi	201 7-2019
7	1 Bişkek'te ilk kez, Japon şirketlerinin temsilcileriyle "çevrimiçi iş eşleştirme" eğitimi gerçekleştirildi	201 7
8	1 Tokyo'dan JICA Heyeti, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin (KOBİ) durumunu araştırmak, özellikle de finansmana erişim ile ilgili temel sorunlarının analizi amacıyla Bişkek'i ziyaret etti	201 7
9	1 E-Devlet Sistemini Oluşturmada Birleşik Devlet Nüfus Kayıt Sistemine Destek Programı	201 8
0	2 Kırgız Cumhuriyeti Satış Vergisi Hizmetinin İnsan Kaynakları Geliştirme Sisteminin Geliştirilmesi Projesi	201 8-2019
1	2 Gıda güvenliği ve 5S semineri (OVOP Projesi)	201 8
2	2 Obihiro Uzmanlarının Bölgesel Kalkınma Tecrübeleri İle Paylaşımı	201

2		8	
2	Kırgız Cumhuriyeti Altındaki STS'nin İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi İçin Uzaktan Eğitim Sisteminin Tanıtımı	201	8
3		8	
2	Kırgızistan Cumhuriyeti ile Hibe Anlaşmasının İmzalanması:	201	
4	Düzgün bir lojistiğe katkıda bulunmak için bir otoyolda bir köprü inşa etmek ve genç devlet görevlilerine Japonya'nın geniş kapsamlı deneyimlerinden öğrenme fırsatları sunmak	9	
2	Japon Bir Uzmanın "Malların ve Hizmetlerin Geliştirilmesi"	201	
5	Semineri	9	
2	Seminer "Müşteri Hizmet Kalitesini İyileştirme"	201	
6		9	
2	İşletme Yönetimi Pratik Kurslarının 25. turu (Mini MBA)	201	
7	tamamlandı	9	
TARIM ALANINDA			
1	Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşleme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Deneysel Koyun Besini (Naryn Bölgesi)	200	5
2	Issyk-Kul Bölgesinde (JCEP) Toplulukların Aktivasyonu. Çevre Koruma Göz Önünde Bulundurularak Bölgenin Yerel Topluluklarının Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Canlandırılması. 1979'da Oita Vilayetinde İlk Kez Önerilen, Japonya'da Başarılı Ve Popüler Bir Stratejik Bölgesel Kalkınma Konsepti Olan "Bir Köy - Bir Ürün Hareketi"nin Tanıtımında Toplulukların Güçlendirilmesi Yoluyla Bölgesel Kalkınma İçin Sürdürülebilir Bir Sistem Oluşturulması.	200	6-2019
3	Kırgız Cumhuriyeti'nde Ortak Orman Yönetimine Destek Projesi	201	0
4	Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Tarıma Yatırımlar Çekmek İçin Danışman	201	3
5	Çüy, Talas, Oş Ve Calalabad Bölgelerinde "KC İhracat Odaklı Sebze Tohumlarının Üretimini Teşvik Etmek" Teknik İşbirliği Projesi	201	3
6	Teknik İşbirliği Projesi "KC İhracat Odaklı Sebze Tohumlarının Üretimini Teşvik Etmek". "KOSS" Gösteri Çiftliğine Dayalı Antrenörler İçin Eğitim	201	4
7	Tarımda Genç Liderlik Programı	201	4
5	Tarım Ürünleri Lojistiği Konusunda Teknik İşbirliği (Uzman) Politika Danışmanı	201	4-2019
8	Teknik İşbirliği Projesi "KC İhracat Odaklı Sebze Tohumlarının Üretimini Teşvik Etmek". Tohum Üreticileri İçin İş Geliştirme Eğitimi	201	5-2019
9	Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Tarım Ürünlerinde Lojistik Politikasının Danışmanı	201	5
1	Kırgızistan Cumhuriyeti'nde Keçiboynuzu Yönetiminin İyileştirilmesi	201	6
1	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız Cumhuriyeti'nde Orman Ürünleri İle Kırsal İş Geliştirme Projesi"	201	7
1	JICA Uzmanı Talas'taki Fasulye Festivalinde Konferans Verdi	201	7
2		7	
1	Çüy Bölgesi'nde JICA'nın Piyasaya Yönelik Süt Üretimi Projesi'nde, ineklere yem depolaması için mısır silajı hazırlamaya yönelik öğretim	201	7
3		7	

4	1	Evcil Hayvan Enfeksiyonları Hakkında Derinlemesine Eğitim Kursu	201
			7
5	1	Kırgız Cumhuriyeti'nde Çiftçi Örgütünün Rol ve İşlevlerinin Güçlendirilmesi Semineri Bişkek'te gerçekleşti	201
			7
6	1	JICA tarafından Kochkor Bölgesinde Organik Tarım Seminerinde JICA'nın Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kırgız Cumhuriyeti'ndeki Tarım, Gıda Sanayi ve Arazi Islahı, Kırgız Ulusal Bakanlığı Tarımsal Ürünlerin Katma Değerinin Arttırılması Projesi düzenlendi.	201
			7
7	1	KR Ortak Orman Kaynakları Yönetimini Desteklemek İçin Bir Proje. Orman Çiftliklerinde Meyve Üretimi Ve Deneysel Yetiştirme Eğitimleri	201
			8
8	1	Japonya'nın Süt Sektöründeki En İyi Uygulamaları Kırgızistan'a Devredilecek	201
			8
9	1	JICA Gönüllüleri, VI Eğitim Festivali'nde Çevre Eğitimine Katkıda Bulundu	201
			8
0	2	JICA, Orman Kullanıcılarının Bölgelerde Meyve Yetiştirme Kapasitelerini Artırıyor	201
			8
1	2	JICA Pazar Odaklı Süt Üretimi (MOMP) Projesi, Chuy bölgesinin Sokuluk ilçesi Töş-Bulak köyünde "sığır yetiştirme yönetimi-Haylage üretimi" konulu seminer düzenledi	201
			8
2	2	Orman İşletmeleri temsilcileri, daha fazla iş tanıtımı için şifalı bitkilerin nasıl düzgün şekilde kurutulacağını öğrendi	201
			8
3	2	Tohumculukta bitki gelişimi fizyolojisi eğitimi	201
			8
ULAŞIM ALTYAPISI ALANINDA			
	1	Naryn Bölgesinde Yolların Bakımı İçin Ekipman Geliştirmek İçin Proje	200
			6
	2	JICA Ortaklık Programı (JPP). Soğuk İklim Bölgelerinde İnşaat Mühendisliği (Yol Bakım Ve Yönetimi)	200
			7
	3	JICA Ortaklık Programı (JPP). Soğuk İklim Bölgelerinde İnşaat Mühendisliği (Yol Bakım Ve Yönetimi)	200
			8
	4	Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Yol Yönetimi Danışmanı (Yol Yönetimi Ve Bütçe Tahsisi, Yol Fonu, Yol Sistemi Reformu, Ücretli Yol Sistemi Vb.)	200
			8
	5	Teknik İşbirliği Projesi "Köprü Ve Tünel Bakım Yönetimi Kapasitesinin Geliştirilmesi"	201
			3
	6	Ulaşım Ve Yollar Alanında Genç Liderler İçin Bir Program	201
			5
	7	"Manas Uluslararası Havalimanı ekipmanlarının Geliştirilmesi Projesi"	201
			6
	8	Hibe Ve Proje " Manas Uluslararası Havalimanı Ekipmanlarının Geliştirilmesi Projesi"	201
			7
	9	Japonya'da Kırgızistan'ın yol örgütü çalışanları için gerçekleştirilen ilk eğitim "Köprü mühendisliği"	201
			8
0	1	Teknik İşbirliği (Uzman) " Yol Yönetimi Danışmanlığı"	201
			8
	1	Silindir Sıkıştırılmış Beton Kaldırım Sevk Uzmanı (RCCP (Kaba	

1	Kesim Kapasite Planlaması))		
1	Kırgızistan Cumhuriyeti ile Hibe Anlaşmasının İmzalanması:	201	
2	Düzgün bir lojistiğe katkıda bulunmak için bir otoyolda bir köprü inşa etmek ve genç devlet görevlilerine Japonya'nın geniş kapsamlı deneyimlerinden öğrenme fırsatları sunmak	9	
SOSYAL ALANDA			
1	Gönüllüler programı (JOCV) / Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	200	
			0-2019
2	Gönüllüler programı (JOCV) / Gönüllüleri Gönderme	200	
			0-2019
3	Issık-Köl Bölgesi'nde Toplumu Güçlendirme Projesi	200	
			6
4	JICA Ortaklık Programı (JPP). Japonya'daki Eğitim Kursu " Sosyal Altyapı İçin Mühendislik Teknolojisi"	200	
			7-2019
5	Issyk-Kul Bölgesinde (JCEP) Toplulukların Aktivasyonu. Çevre Koruma Göz Önünde Bulundurularak Bölgenin Yerel Topluluklarının Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Canlandırılması. 1979'da Oita Vilayetinde İlk Kez Önerilen, Japonya'da Başarılı Ve Popüler Bir Stratejik Bölgesel Kalkınma Konsepti Olan "Bir Köy - Bir Ürün Hareketi"nin Tanıtımında Toplulukların Güçlendirilmesi Yoluyla Bölgesel Kalkınma İçin Sürdürülebilir Bir Sistem Oluşturulması.	200	
			7
6	"Eko-Turizm " Eğitim Kursundaki Katılımcıları Tarafından Başlatılan" Ekolojik Turizmin Geliştirilmesi Yoluyla Tamga Köyündeki Toplulukların Aktivasyonu " Projesi"	200	
			8
7	Bölgesel Seminer " Orta Asya'da Engelli Bireylerin Kendi Kendine Yardım Kuruluşlarının Kapasitesinin Geliştirilmesi"	200	
			8
8	Kırgız Cumhuriyeti'nde Kırsal Alanın Gelişimi İçin Biyogaz Teknolojilerinin Yayılması İçin Bir Model Oluşturma Projesi	200	
			8
9	Japonya'da, Engelli İnsanların Kapasitelerini Güçlendirmek İçin Eğitim	200	
			9
1	Su ve Afet Önleme Genç Liderler Programı	201	
0			4
1	Özel sektör gelişiminde genç liderler için program	201	
			5
1	Ekonomi Politikası Alanında Genç Liderlere Bir Program	201	
2			5
1	Kentsel Ve Kırsal Kalkınma Alanında Genç Liderler İçin Program	201	
3			5
1	Genç Liderler için Kaynak ve Enerji Eğitimi Programı	201	
4			7
1	OVOP Hareketi Çerçevesinde CBO "Bugu-Ene"Nin Geliştirilmesi	201	
5			7
1	Kırgız Cumhuriyeti'nde Çiftçi Örgütünün Rol ve İşlevlerinin Güçlendirilmesi Semineri Bişkek'te gerçekleşti	201	
6			7
1	Kırgız Cumhuriyeti'nde Acil Müdahale Ve Risk Değerlendirmesi İçin Kapasitelerin Güçlendirilmesi Ve İşbirliğinin Kurulması İçin Bölgesel Diyalogun Kolaylaştırılması Eğitimi	201	
7			7-2019
1	Japonya'da "Yenilenebilir Enerji" konusunda genç liderler için JICA	201	

8	tarafından eğitim kursu gerçekleştirildi	7	
1	"Tokoi Too Ak-Suu" cemaatinin insan kaynakları gelişimi	201	
9		8	
2	5 bölgeden temsilciler Issyk-Kul "Bir Köy Bir Ürün" (OVOP) modelini öğrendi	201	
0		8	
2	"Bir Köy Bir Ürün" Derneği (OVOP Derneği) Karakol'da Yıllık Genel Kurul toplantısını yaptı.	201	
1		8	
2	"Bir Köy Bir Ürün" (OVOP) yaklaşımını ülke bölgelerinde uygulamak amacıyla Oş ve Naryn illerinde, OVOP Platformu'nun kurulmasında bölgedeki paydaşların toplantısı yapıldı.	201	
2	Gıda güvenliği ve 5S semineri (OVOP Projesi)	8	
3		201	
2	OVOP Ürünleri İçin Derin Mavi Rengini Alma Eğitimi - Issyk-Köl'ün Rengi	8	
4		201	
2	Süt Ve Süt Ürünlerinin Kalitesinin İyileştirilmesi Amacıyla Gıda Laboratuvarlarında İnsan Kaynaklarının İyileştirilmesine Yönelik Teknik İşbirliği Projesi	8	
5		201	
2	Obihiro Uzmanları, Bölgesel Kalkınma Tecrübesini Paylaştı	9	
6		201	
2	STS'ye uzaktan öğrenmenin tanıtımı için ekipman devri	9	
7		201	
2	Mavi renk - Japonya'da "Aizome" Forumu'nda sunulan Issyk-Kul Gölü'nün simgesi	9	
8			
DİĞER ALANLARDA (Spor, Sağlık, Ekoloji)			
1	Çevre Eğitimi Alanında Japonya Yurtdışı İşbirliği Gönüllüleri (JOCV) / Kıdemli Gönüllülerin Gönderilmesi	200	
		5-2019	
2	"Gelecekteki Ebeveynler İçin Okul" Projesi, "Üreme Sağlığı" Konulu Bir Eğitim Kursunun Katılımcıları Tarafından Başlatılmıştır	200	
		8-2009	
3	Engelli 10 Kişi İçin "Antrenör Eğitimi"	200	
		9	
4	Su ve Afet Önleme Genç Liderler Programı	201	
		4	
5	Gençlerin Gelişimi Desteğinde Jıca Gönüllüleri / Ayrıca Spor Ve Kültür Alanlarında Genç Gönüllülerin Yardımı / Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	201	
		5-2017	
9	Genel Toplam	19	
5		yıl	

JICA, kamu diplomasisi bağlamında Kırgızistan'ın ekonomi, tarım, ulaşım altyapısı, sosyal alanları başta olmak üzere pek çok farklı alanlarda uzman eğitimi çalışmalarına ağırlık vermiştir. Toplam olarak 2000-2019 yılları içerisinde 95 farklı etkinliğin düzenlenmesini sağlamış bulunmaktadır. Ekonomi alanında özellikle kamu kurumlarının gereksinimlerine yönelik destekler üzerinde durulduğu görülmektedir. Kırgızistan'ın kalkınmasını desteklemek için gelişmemiş alanlarda sosyal sermayesini güçlendirecek bu 7 farklı atılım JICA'nın en göze çarpan çalışmaları içerisinde büyük payı oluşturmaktadır. Yine tarım alanına verilen desteğe bakıldığında da, gerek ülke sağlığına gerekse ekonomisine doğrudan etkide bulunan tarımsal üretimde çağdaş uygulamalara geçilmesi ve daha fazla ve de nitelikli tarımsal üretimin sağlanmasına teşvik programları ve uzman eğitim desteğinin sağlandığı gözlemlenmektedir. Sosyal alanıyla birlikte

ulaşım altyapısı sektöru dahil olmak şartıyla daha pek çok farklı kamu alanında da uzman eğitimi ve uzman işbirliği desteklenmiştir.

Tablo 3. JICA'nın Kırgızistan'da Eğitim/Öğretime Katkı Çalışmaları

EĞİTİM ALANINDA		YIL
	Japonya'da Eğitim (JICA Eğitim Kursları). Bölgesel kurslar	2000-2019
	Japonya'da Eğitim (JICA Eğitim Kursları). Uzun Dönemli Kurslar	2000-2019
	Japonya'da Eğitim (JICA Eğitim Kursları). Üçüncü Ülke Kursları	2000-2019
	Japonya'da Eğitim (JICA Eğitim Kursları). Grup Kursları	2000-2019
	Japonya'da Eğitim (JICA Eğitim Kursları). Ülke Kursları	2000-2019
	Japonya'da Eğitim (JICA Eğitim Kursları). Genç Liderler İçin Ders Programı	2000-2019
	Bilişim Teknolojilerinde İnsan Kaynaklarını Geliştirme (Ulusal Bilgi Teknolojileri Merkezi) Projesi	2003-2019
	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgızistan-Japonya İnsani Gelişme Merkezi"	2003-2019
	Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinde Genç Liderlere Bir Program	2015
	Ekonomi Politiiği Alanında Genç Liderlere Bir Program	2015
0		
	Genç Liderlere Devlet Yönetimi Programı	2015
1		
	Kentsel Ve Kırsal Kalkınma Alanında Genç Liderler İçin Program	2015
2		
	Genç Liderler için Kaynak ve Enerji Eğitimi Programı	2017
3		
	JICA Abdurazakov'un 2. Forumuna, Doğumunun 80. Yıldönümüne Katıldı	2017
4		
	Kırgızistan-Japonya Uluslararası Japon Araştırmaları Konferansı ve Japonca Öğretim Eğitimi	2017
5		
	JICA'nın Gönüllüsü Saijo Yuto Bey, Bişkek Beşeri Bilimler Üniversitesinde akademik fahri doktora (fahri doçentlik profesörü) ünvanını aldı	2017
6		
	Japonya'da "Yenilenebilir Enerji" konusunda genç liderler için JICA tarafından eğitim kursu gerçekteştirildi	2017
7		
	Kırgız-Japonya Merkezi'nin (KRJC) KOBİ temsilcileri için bir dizi özel seminer çerçevesinde, ilk defa Oş'ta KAİZEN Konusunda İş ve Yatırım Geliştirme Sekreterliği ile işbirliği içinde Oş'ta KAİZEN hakkında bir açık seminer düzenlendi	2018
8		
	Kırgız -Japonca Merkezi, İşletme Ve Üst Yönetimin Sahipleri İçin "Astlara Nasıl Rehberlik Eder? Japon Yönetim Tarzı Ve Büyüyen Astları" Şeklinde Benzersiz Bir Seminer Düzenledi	2018
9		
	SOROBAN Zihinsel Aritmetik Olimpiyatlarını, Japon tarzındaki işletme yönetimi metodolojisini sağlayan KRJC (Kırgız-Japonya İnsani Gelişme Merkezi) mini MBA kursundan mezun olan Bayan Zhibek Sharapova	2018
0		

	Issık-Köl Bölgesi'ndeki "Vitias" tatil merkezinde gerçekleştirdi	
1	KRJC yeni başlayanlar için yoğun iki haftalık "Business START" kursu	2019
1	Genel Toplam	19 yıl

Gene Tablo 3.te görüldüğü üzere 21 farklı çalışma ile JICA'nın farklı alanlarda uzman eğitimini desteklemesinin yanında doğrudan eğitim alanındaki gereksinimleri karşılamaya yönelik de eğilim içerisinde olduğu anlaşılmaktadır. Elbette ki sabit ve tutarlı iş yürütme taktikleri uzun yıllardan beri değişmeksizin yürütülen eğitim programlarından anlaşılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Kırgız-Japon ilişkilerinin eğitim alanındaki işbirliği devamlı sürdürecektir tahmininde bulunabilir.

Tablo 4. TİKA'nın Kırgızistan'da Kültürel Gelişime Katkı Çalışmaları

KÜLTÜREL ALANDA		YI
		L
	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi"	200 3-2019
	Japon Kültür Festivali	200 3-2019
	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi" İş Kursları	200 9-2019
	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi" Japon Dili Kursları	200 9-2019
	Gençlerin Gelişimi Desteğinde Jica Gönüllüleri / Ayrıca Spor Ve Kültür Alanlarında Genç Gönüllülerin Yardımı / Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	201 5
	JICA, Japonya İle Kırgız Cumhuriyeti Arasındaki Diplomatik İlişkinin 25. Yıldönümüne Adanmış Fotoğraf Sergisi Düzenledi	201 7
	JICA Abdurazakov'un 2. Forumuna, Doğumunun 80. Yıldönümü İçin Hazırlanımı	201 7
	11. Asya Hareketi Ve 18. Asya Genç Judo Şampiyonası Düzenlendi	201 7
	Japonya'da Düzenlenen Etinlikte Japon Çocuklar Kırgızistan'daki Yaşamı Denediler	201 7
0	JICA Chubu'nun Resmi Destekçisi Harada Satomi Hanım JICA'nın Kırgızistan Cumhuriyeti'ndeki Ofisinin Ticari Tanıtım Konusundaki Faaliyetleri Hakkında, Bu Bilgilerin Japonya'da Daha Fazla Yayılması İçin OVOP Hareketi İle Tanıştı Ve "Bir Köy Bir Ürün" Hareketinin Faaliyetlerini Sevdi.	201 7
1	"Hepimiz Farklıyız Ve Harikadır!" Sloganıyla Kültürel "Bir Dünya Festivali" Yapıldı	201 7
2	Naryn Çocuk Eğitim Merkezinde Japon Kültürü Ve Yeni Yıl Festivali Geçti	201 8
3	Japonya'daki JICA'da "Kırgızistan Günü" Kutlandı	201 8
4	Bişkek'te Japon Dilinde Karaoke Yarışması KRJC Tarafından Düzenlendi	201 8
5	Japonya İle Kırgız Cumhuriyeti Arasındaki Diplomatik İlişkilerin 25. Yıldönümüne Adanmış Bir Dostluk Konseri Kırgız Ulusal Filarmoni Salonunda Yapıldı.	201 8

	Yakar Topun İlk Yarışması ("Fedailer")	201
6		8
7	Naryn Bölgesi Okulunun Birinde "Bir Dünya" Festivali Japonya, ABD, Güney Kore Ve İngiltere'den Gelen Gönüllülerin Katılımıyla Gerçekleştirildi	201
	Japon Kültür Festivali Issık-Köl Bölgesi'ne Geldi	8
8		201
9	JICA Gönüllüleri Dünya Çocuk Gününü Bilimkan-Bişkek Ortaokulundaki Çocuklarla Kutladı. Hat Sanatı Ve Suşi Hazırlığı Üzerine Ustalık Dersleri Düzenlediler	8
0	Tokyo'da "Café George"Ta JICA'nın Eski Gönüllüleri Kırgız Kültürünü Tanıtmak İçin Bir Etkinlik Organize Etti.	201
1	Derin Mavi Renk Almak İçin Meydan Okuma - Issık-Köl'ün Rengi	8
2	Kırgızistan'da Üretilen Keçe Ürünleri Japonya Ve Avrupa'daki Mağazalarda Satılmaktadır	201
3	Japonya Ve ABD'den Gelen Gönüllüler "Dostluk" Festivali'ni Gerçekleştirdiler	8
4	Japonya Ve Kırgızistan, Tek Dilde Şarkılar Söylüyor " Arkadaşlık Dili" Müzik Festivali	201
5	Belgesel Filmi "600 Günlük İnanç" JICA'nın 12 Yerel Ofisinde Gösterilecek	9
6	Mavi Renk - Japonya'da "Aizome" Forumu'nda Sunulan Issyk-Kul Gölü'nün Simgesi	201
7	OVOP Projesi Talas'taki Fasulye Festivaline Katıldı	9
7	Genel Toplam	19 yıl

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, JICA Kırgızistan'ın ulusal değerlerini Japonya'da da tanıtmaya ilişkin yürüttüğü projelere yer ayırmakta. Ayrıca Kırgızistan'da çok uluslu festivalleri gerçekleştirmektedir. En önemli özelliği de OVOP projesi sayesinde ülkedeki bölgelere ayrı imaj yaratmakta kaliteli çalışmalar yapmaktadır. 19 yıl içerisinde kültürel etkinlikler 2018 yılında yoğunluk göstermektedir. tabloda yer alan 27 farklı çalışma bu durumun göstergesi niteliğini taşıyor.

Tablo 5. JICA'nın Kırgızistan'da Malzeme ve Ekipman (Sosyal Altyapı) Desteği

№	EĞİTİM ALANINDA	YIL
1	Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşleme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Pamuk Yetiştiriciliği İçin Gösteri Çiftlikleri (Madı Köyü, Osh Bölgesi) Geliştirme	200
2	Kırgız Cumhuriyeti'nde Kırsal Alanın Gelişimi İçin Biyogaz Teknolojilerinin Yayılması İçin Bir Model Oluşturma Projesi	200 7-2010
3	Milli TV ve Radyo Korporasyonuna Kameralar Ve Düzenleme Masalarının Sağlanması	201 2
4	Kırgız Cumhuriyeti'nde İş Yapmak İsteyen İşadamları, Yabancı Yatırımcılar İçin "Kırgız Cumhuriyeti'nde İş Yapmanın Maliyeti" Broşürünü Oluşturma	201 3
5	Japon Hibe Yardımı (JDS) Çerçevesinde Kadrolara Eğitim Bursu Projesi	201 6

6	Hibe Yardım Projesi " İnsan Kaynakları Geliştirme Bursu Projesi"	201
		6
7	Kırgız Cumhuriyeti Satış Vergisi Hizmetinin İnsan Kaynakları Geliştirme Sisteminin Geliştirilmesi Projesi	201
		6
8	Jds Projesi. Kırgız Cumhuriyeti Devlet Çalışanlarına, Japonya'daki Üniversitelerde 2 Yıllık Yüksek Lisans Programını Geçmek İçin Burs Verilmesi	201
		6-2019
9	Japon Hibe Yardımı (JDS) Çerçevesinde Kadrolara Eğitim Bursu Projesi	201
		6
10	JICA Naryn Bölgesi'ndeki Çocuk Eğitim Merkezini Ödüllendirdi	201
		6
11	JICA Kırgız Cumhuriyeti'ndeki Orman Ürünleri ile Kırsal İşlerin Geliştirilmesi Projesi	201
		6
12	JICA ve Ürünleri ve Kırsal İşletmeleri Geliştirme Projesi (SAEPF)	201
		6
13	2016'nın en iyi ihracatçıları için giriş: "Kulikovsky" Şekerleme Evi Bulundu	201
		6
14	KC Başbakanı Sn. Sooronbay Zheenbekov, KC Hükümeti'nin Onur Belgesini "Bir Köy Bir Ürün" Birliği'ne layık gördü	201
		6
15	JICA'nın Kırgız Cumhuriyeti'ndeki Genel Temsilcisi Kikuchi Kazuhiko'ya, Kırgız Cumhuriyeti seçim sisteminin iyileştirilmesi	201
		8
16	Japon üniversitelerinde yüksek lisans derecesi almak için 15 finalist Japonya'ya gidecek JDS Projesi (12. Toplu İş Üyesi)	201
		8
17	Kırgızistan'ın STS'i (Milli Vergi Servisi) için Japonya'dan bir nou-hau	201
		8
18	Gıda laboratuvarlarındaki yeni proje	201
		9
19	Meyve kümelenmesi gelişimi için atölye çalışması	201
		9
TARIM ALANINDA		
1	Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşleme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Pamuk Yetiştiriciliği İçin Gösteri Çiftlikleri (Madı Köyü, Osh Bölgesi)	200
		5
2	Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşletme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Tüp Pazarlama Hizmetleri Merkezinin Kurulması (Tüp Bölgesi)	200
		5
3	Issyk-Kul Bölgesinde (JCEP) Toplulukların Aktivasyonu. Çevre Koruma Göz Önünde Bulundurulacak Bölgenin Yerel Topluluklarının Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Canlandırılması. 1979'da Oita Vilayetinde İlk Kez Önerilen, Japonya'da Başarılı Ve Popüler Bir Stratejik Bölgesel Kalkınma Konsepti Olan "Bir Köy - Bir Ürün Hareketi"nin Tanıtımında Toplulukların Güçlendirilmesi Yoluyla Bölgesel Kalkınma İçin Sürdürülebilir Bir Sistem Oluşturulması.	200
		6
4	Kırgız Cumhuriyeti'nde Kırsal Alanın Gelişimi İçin Biyogaz Teknolojilerinin Yayılması İçin Bir Model Oluşturma Projesi	200
		7
5	JICA Ortaklık Programı (JPP). Kırgız Cumhuriyeti'nde Organik Tarımın Yayılması (Kırgız Cumhuriyeti İçin Uygun Organik Gübre Teknolojilerinin Geliştirilmesi Ve Uygulanması; Geliştirilen Teknolojilerin	201
		3

	Tarım Üniversitesine Aktarılması; Organik Gübrelerin Etkinliğinin Gerekçesi Ve Çiftçiler Arasında Dağıtım.)	
6	Kırgız Cumhuriyeti'nde orman ürünleri temelinde kırsal İş Geliştirme Projesi	201 4
7	Kamusal Tohum Fonuna Destek Programı	201 4
8	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız Cumhuriyeti'nde Orman Ürünleri İle Kırsal İş Geliştirme Projesi"	201 5
9	Kırgız Cumhuriyeti'nde İhracat Odaklı Sebze Tohumlarının Üretimini Teşvik Projesi	201 5
10	JICA Ortaklık Programı (JPP). Kırgız Cumhuriyeti'nde Organik Tarımın Yayılması Ve Tarım Ürünlerinin Katma Değerindeki Artış	201 6
11	Topluluk temelli organizasyon Tokoy TOO Ak-Suu, orman ürünleri ile kırsal işlerin geliştirilmesi amacıyla JICA Projesi çerçevesinde gül yaprağı ve çam kozalaklarından reçeller üretmiştir	201 6
12	Esparcent Balın Ticarileştirilmesi Üzerine Bir Çalışma	201 6
13	JICA, Chuy İlinde Pazar Odaklı Süt Üretimi Projesi uygulamasına başlamıştır	201 6
14	Teknik İşbirliği Projesi " Çüy Bölgesinde Pazar Odaklı Çiğ Süt Üretimi»	201 7
15	Kırgız Cumhuriyeti'nde Kullanılmayan Organik Kaynakların Getirilmesiyle Tarımı Geliştirme	201 7
16	Kırgız Cumhuriyeti'nde Organik Tarımın Yaygınlaştırılması Ve Tarım Ürünlerinin Katma Değerinin Artırılması Projesi	201 7
ULAŞIM ALTYAPISI ALANINDA		
1	Bişkek-Oş Yolu Rehabilitasyon Projesi	200 0-2004
2	Naryn Bölgesinde Yolların Bakımı İçin Ekipman Geliştirmek İçin Proje	200 6-2007
3	Kırgız Cumhuriyeti Ulaştırma Ve Haberleşme Bakanlığı'nda JICA Teknik İşbirliğinin Başlatılmasına İlişkin «Kırgız Cumhuriyeti'nde Yol Bakımında Kapasite Geliştirme Projesi»	200 8
4	Yol Bakım Potansiyelinin Yükseltilmesi (1. Yol Pasaportlarının Formatının Güncellenmesi, 2. Yolların İçeriği, Mevcut Standartların Gözden Geçirilmesi, 3. Naryn Bölgesinde Yol Yüzeyi Pilot Projelerinin Uygulanması Yoluyla Yol Bakım Ve Teknoloji Transferi Alanında Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi; 4. Kochkorka'da Kalite Kontrol Laboratuvarının Kurulması; 5. Yol Pürüzleri İçin Akıllı Araç İzleme Sistemini Sağlamak)	200 8-2011
5	Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Yol Yönetimi Danışmanı (Yol Yönetimi Ve Bütçe Tahsisi, Yol Fonu, Yol Sistemi Reformu, Ücretli Yol Sistemi Vb.)	200 8-2013
6	Çüy Ve Issık-Köl Bölgelerinde Yolların Bakımı İçin Ekipman Geliştirme Projesi	200 9-2010
7	Kırgız Cumhuriyeti'nin Çüy Bölgesi'nde Köprü Değiştirme Projesi	200 9-2011
8	Gelişme İçin Çalışma. Bişkek Şehrinde Kentsel Ulaşımın İyileştirilmesi Üzerine Çalışma	201 1-2013

9	“Bişkek-Oş Yolunun Rehabilitasyonu” Projesinin İkinci Çalışması	201
		2
1	Teknik Yardım Projesi "Haddelenmiş Beton Kaplama"	201
0		2
1	Bişkek-Oş Yolunda Kok-Art Köprüsünü Yeniden İnşa Etme Projesi	201
		3-2015
1	Teknik İşbirliği Projesi "Köprü Ve Tünel Bakım Yönetimi	201
2	Kapasitesinin Geliştirilmesi"	3-2017
1	Kırgız Cumhuriyeti'nde Manas Uluslararası Havaalanı'nın	201
3	Donatılması Projesi	4-2017
1	Osh, Calalabad Ve Talas Bölgelerinde Karayollarının Bakımı İçin	201
4	Ekipman Geliştirme Projesi	4
1	Otoyollarda Doğal Afet Önleme Yönetimi Kapasitesinin Geliştirilmesi	201
5		5
1	Manas Uluslararası Havalimanı'ndaki Tesislerin İyileştirilmesi	201
6		5-2019
1	Uluslararası Öneme Sahip Yolları Geliştirme Projesi	201
7		5-2019
1	Yol Bakım Makineleri İçin Atölyeleri Geliştirme Projesi	201
8		6-2019
1	Bişkek-Oş Yolunun Çılgırlardan Koruma Projesi	201
9		6-2019
2	Yol Mühendisliği Bakım Müfredatı	201
0		7-2018
2	Talas-Taraz karayolu üzerinde Urmaral Nehri üzerindeki köprünün	201
1	yeniden yapılanma projesi için hazırlık çalışması	7-2018
2	Bişkek-Osh Karayolu üzerindeki Rüzgârla Mücadele Koruma Projesi	201
2	için hazırlık çalışması	7-2018
2	Köprü Mühendisliği Müfredatı	201
3		7-2019
2	Yollar boyunca yamaçlarda meydana gelen doğal afetlerin önlenmesi	201
4	için bir fizibilite çalışması	7
2	JICA Yol Afet Önleme Projesi tarafından geliştirilen, Bişkek-Oş yolu	
5	boyunca tehlikeli sayılan alanların haritasını içeren 180 bin tane bilgilendirme	
	broşürleri hazırladı. UNDP maddi destekte bulundu	
SOSYAL ALANDA		
1	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi"	200
		3-2021
2	Engelli İnsanlar İçin Kaynak Merkezinin Açılışı	200
		8
3	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi" Japon	200
	Dili Kursları	9-2019
4	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi" İş	200
	Kursları	9-2019
5	"Kırgız Cumhuriyeti'nin Kırsal Alanında Çocuk Sağlığının	201
	İyileştirilmesi" Projesi.	1
6	İnsan Kaynakları geliştirme Bursu Projesi	201
		6-2018

7	"Çim kökleri ve insan güvenliği" Hibe programı	201
		7
8	"Güvenli Okullar" Programına Destek Bir Proje	201
		7
9	İnsan Kaynakları geliştirme Bursu Projesi (üç yıllık döngü)	201
		8-2021
1	KR Ortak Orman Kaynakları Yönetimini Desteklemek İçin Bir Proje.	201
0	İşleme Ve Satış İçin Ormanlık Ürünlerini Kullanan Bir Topluluk Organizasyonu Oluşturmak	9
DİĞER ALANLARDA (Sağlık, Spor, Ekoloji)		
1	Kırgız Cumhuriyeti'nin Bişkek Şehrinde Acil Tıbbi Bakım Sistemini Yenileme Projesi	200
		0
2	Kırgız Cumhuriyeti'ndeki Doğum Hastaneleri İçin Tıbbi Malzemeleri Geliştirme Projesi	200
		2
3	Bişkek, Kırgız Cumhuriyeti'nin Acil Bakım Sisteminin Modernizasyonu Projesi	200
		3
4	"Ulusal Annelik Ve Çocukluğu Koruma Merkezi"nin Tıbbi Ekipmanını Geliştirme Projesi	200
		9-2010
5	UNICEF İle "Kırgız Cumhuriyeti'nde Bulaşıcı Hastalık Kontrol Ekipmanlarının Sağlanması" Konulu Ortak Proje	201
		1
6	Devlet Beden Eğitimi Ve Spor Ajansı'nda Judo Ekipmanlarını Geliştirme Projesi	201
		1-2014
7	Teknik İşbirliği Projesi "Kırgız-Japon İnsani Gelişme Merkezi" İş Kursları	200
		9-2019
8	Depreme Karşı Koruma Ve Depreme Dayanıklı Teknolojiler	201
		4
9	Orta Asya'da Uyuşturucu Ve Suça Karşı Mücadelede Sınır İşbirliği Ofisleri Oluşturma Ve Sınır Ötesi İşbirliğinin Güçlendirilmesi Projesi	201
		5-2017
1	Eski JICA gönüllülerinden biri olan Makiko Nakagawa Hanım,	201
0	Karakol kentinde bulunan "Ornok" rehabilitasyon merkezine "Dünyadaki herkes için gülüş" programının desteğiyle Bayan Nakagawa, çocukların oturma kapasitelerini geliştirmeleri için özel tabure getirdi	7
8	Genel Toplam	19
0		yıl

JICA, son olarak pek çok sektörde sağladığı malzeme ve ekipman desteği ile de Kırgızistan'ın sosyal ve ekonomik kalkınmasına yakından ilgi göstermektedir. Özellikle ulaşım altyapısına büyük destek sağlamıştır. Kuruluş amacına uygun olarak 21. yüzyıl paradigmaları dolayımında ekonomik iyileşmenin merkezinin sosyal sermayeyi geliştirmeden geçtiğinin bilgisi ışığında çalışmalarını bu çeşitteki skalalarda yoğunlaştırdığı saptanmaktadır. Tablo 5'de görüldüğü gibi 2000-2019 yılları arası 80 farklı kurum ve kuruluşa malzeme ve ekipman desteğinde bulunulmuştur.

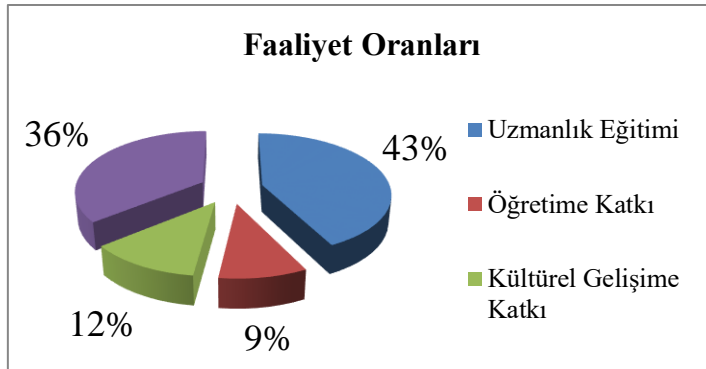
Tablo 6. 2000-2019 Yılları Arasındaki JICA'nın Kırgızistan'daki Kalkınma İşbirliği Faaliyetleri

T	FAALİYET ALANLARI									
	E	U	D	T						
KATEGORİLERİ	Ekonomi	Eğitim	Arım	Ulaşım	Sosyal	Ültür	İğçer	Sağlık,	Toplam	
				Altyapısı						

						Spor, Ekoloji)		
Uzmanlık eğitimi	7	2	3	2	1	8	5	
Öğretime katkı		-			-		5	
Kültürel gelişime katkı		1					1	
Malzeme ekipman desteği		-			2		7	
		9	6	5	0	0	1	
GENEL TOPLAM								8
								2
								23

Kırgızistan'ın bağımsızlık kazandıktan sonra 2000 ve 2019 yılları arasında - JİCA'nın bu ülkeye yönelik kalkınma yardımları Tablo 6'da yer aldığı şekilde dağılım göstermektedir. Farklı alanlarda 39 ayrı faaliyetle ağırlık uzmanlık eğitimine verilmiş, ardından da 22 farklı faaliyetle malzeme ekipman desteği ikinci ağırlık noktasını oluşturmuştur. Tablo 6'da JİCA'nın Kırgızistan'a bu 19 yıl içerisinde yukarıda belirtilen dört ayrı boyutta ortalama 223 ayrı faaliyeti hayata geçirdiğini göstermektedir.

Grafik 1. Kategorilere Göre 2000- 2019 Yılları Arası JİCA'nın Kırgızistan'daki Faaliyet Oranları

Grafikteki bu sonuçlar, çalışmalara ilişkin dört ayrı kategorizasyonun da aslında insan kaynakları ile araştırma/geliştirmeye ilişkin genel çerçeveye içerik olarak yakınlıkları, temel yeni sosyal ve ekonomik küresel paradigmalara koşutluk göstergesi olarak okunabilir.

Kırgızistan'ın genel stratejik kalkınma planı ile JİCA'nın Kırgızista'daki kamu diplomasisi faaliyetlerinin karşılaştırmalı analizi

Tablo 7. Kırgızistan'ın genel stratejik planı ile JİCA Kamu Diplomasisi Faaliyetlerinin Karşılaştırılması

Kırgızistan'ın stratejik projeler	genel çerçevesinde teknik önceliklendirme (yollara bakım artı ortalama onarım)	Yıllar aralığı	Yıllar aralığı	JİCA'nın Kırgızistan'daki İşbirliği	Kalkınma Potansiyelinin (1. Yol Formatının İçeriği, Mevcut Standartların Gözden Geçirilmesi, 2. Yolların İçeriği, 3. Naryn Bölgesinde Yol Yüzeyi Pilot Projelerinin	Yıllar aralığı
		2007-2010	2007-2011	Yol Bakım Potansiyelinin Yükseltilmesi (1. Yol Formatının İçeriği, Mevcut Standartların Gözden Geçirilmesi, 2. Yolların İçeriği, 3. Naryn Bölgesinde Yol Yüzeyi Pilot Projelerinin		2008-2011

			Uygulanması Yoluyla Yol Bakım Ve Teknoloji Transferi Alanında Yönetim Kapasitesinin Güçlendirilmesi; 4. Kochkorka'da Kalite Kontrol Laboratuvarının Kurulması; 5. Yol Pürüzleri İçin Akıllı Araç İzleme Sistemini Sağlamak)	
Yol bakım işletmelerinin idari ve idari personelinin yapısını ve kompozisyonunu optimize etme	2007-2010	2007	Uzmanların Sağlanması (Uzman Sevk). Yol Yönetimi Danışmanı (Yol Yönetimi Ve Bütçe Tahsisi, Yol Fonu, Yol Sistemi Reformu, Ücretli Yol Sistemi Vb.)	200 8-2013
			Kırgız Cumhuriyeti Ulaştırma Ve Haberleşme Bakanlığı'nda JICA Teknik İşbirliğinin Başlatılmasına İlişkin «Kırgız Cumhuriyeti'nde Yol Bakımında Kapasite Geliştirme Projesi» Belgesi İmzalandı.	200 8
Fizibilite çalışmaları ve Issık-Köl çevre yolu karayollarının uygulanması için ayrıntılı bir proje geliştirmek	2008-2010	2008	Çüy Ve Issık-Köl Bölgelerinde Yolların Bakımı İçin Ekipman Geliştirme Projesi	200 9-2010
Kırgız Cumhuriyeti yasalarının geliştirilmesi ve kabulü: "Tarımın gelişmesi hakkında"; "Ziraat Bankasında"; Devlet ihtiyaçları için hammadde ve gıda tarım ürünleri alım ve teslimatlarında "; " Tarım sigortalarında "; " Sulama suyu tedarik hizmetleri için tarifeler belirlerken "; " Meralarda "; " Hayvancılıkta soyağacı işinde "; " Toptan satışta piyasalar "; " Su kütlelerinin ve su kaynaklarının kullanımı için ücretlerin oluşturulması, ücretlendirilmesi prosedürü ve koşulları hakkında "; " İflas (iflas) Kanununda değişiklik "	2007-2010	2007	Issyk-Kul Bölgesinde (JCEP) Toplulukların Aktivasyonu. Çevre Koruma Göz Önünde Bulundurularak Bölgenin Yerel Topluluklarının Sosyo-Ekonomik Gelişiminin Canlandırılması. 1979'da Oita Vilayetinde İlk Kez Önerilen, Japonya'da Başarılı Ve Popüler Bir Stratejik Bölgesel Kalkınma Konsepti Olan "Bir Köy - Bir Ürün Hareketi"nin Tanıtımında Toplulukların Güçlendirilmesi Yoluyla Bölgesel Kalkınma İçin Sürdürülebilir Bir Sistem Oluşturulması.	200 6-2019
Bölgesel bilgi ve pazarlama merkezlerinde tarımsal ve işlenmiş ürünlerin satışı için toptan ve markalı bir	2007-2010	2007	Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşleme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Pamuk Yetiştiriciliği İçin	200 5-2007

ticaret ağının oluşturulması			Gösteri Çiftlikleri (Madı Köyü, Osh Bölgesi)	
Tarım ve işlenmiş ürünlerin satışı için cumhuriyetçi bir emtia üretimi değişim sisteminin oluşturulması	2007	-2010	Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşletme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Tüp Pazarlama Hizmetleri Merkezinin Kurulması (Tüp Bölgesi)	200
			Gelişim İçin Çalışma. Kırgız Cumhuriyeti'nde Tarım Ve İşleme Endüstrisinde Etkili Yönetim. Deneysel Koyun Besini (Naryn Bölgesi)	200
Kırsal alanlarda tıbbın ve insan kaynaklarının bölümler arası bazda geliştirilmesi, bir dizi bakanlık ve departmanın dahil edilmesi	2014	-2020	Çatışma Bölgelerinde Anne Ve Çocuk Sağlığının İyileştirilmesi Yoluyla Barış Destekleme Projesi	201
			Sosyal Açından Savunmasız Gruplara Destek İçin Jica Gönüllüleri/ Kıdemli Gönüllüleri Gönderme	201
			Eski JICA gönüllülerinden biri olan Makiko Nakagawa Hanım, Karakol kentinde bulunan "Ornok" rehabilitasyon merkezine "Dünyadaki herkes için gülüş" programının desteğiyle Bayan Nakagawa, çocukların oturma kapasitelerini geliştirmeleri için özel tabure getirdi	201

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi JİCA'nın Kırgızistan'da yaptığı faaliyetleri Kırgızistan'ın genel stratejik planlarına göre yapılmasının ötesine geçilerek üst projelere de yer verilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

JİCA'nın faaliyetlerinin alanlara göre dağılımına bakıldığında birincilikte eğitim alanıdır (% 17,9); ikinci yerde tarım alanı (% 17,5); üçüncü yerde sosyal alan (% 17) ve dördüncü yerde ulaşım altyapısı alanındaki faaliyetler (% 16,6) yer almıştır. Ekonomi, kültür, sağlık, spor, ekoloji alanlarında daha az faaliyetler tespit edilmiştir. Toplam olarak JİCA 29 yıllık işbirlik içerisinde farklı kamu diplomasisi alanlarında 223 faaliyette bulunmuştur.

Kırgızistan'ın genel stratejik planı ile JİCA'nın bu bölgede yürüttüğü faaliyetler karşılaştırıldığında JİCA'nın kalkınma işbirliği faaliyetleri Kırgızistan'ın projelerini tamamen desteklediği görülmüştür. JİCA'nın stratejik planına uygun olarak bu desteklerin bazıları projeleri tamamıyla karşılanmışsa bazılarında ise en önemli ihtiyaçlar giderilmiştir. Ulaşım altyapısı alanında desteklerin çoğunluğu teknisyen ve ekipman destekli, uzman eğitici projeler iken sosyal, tarım alanlarında işbirlik projelerinde ağırlık gösterilmiştir.

Dolayısıyla, elde edilen veriler üzerinden JICA'nın 2000-2019 yılları arasında Kırgızistan'a yönelik kalkınma desteklerini güçlendirdiği anlaşılmaktadır. Öyle ki, Kırgızistan'ın bağımsızlığından bugüne kadar geçen 29 yıl içinde devlet yapısının geliştirilmesinde çok sayıda Kırgız uzmana yerel ve ülkedışı mesleki deneyim paylaşımı (Japonya'da uzman eğitimi) ve eğitimine fazla ağırlık verilmiştir. Yerel bölgesel kalkınma işbirliğinde farklı kooperatifler ve "Bir Köy Bir Ürün" projeleri olağanüstü başarı göstermiştir.

Tablo 8. JICA'nın Kırgızistan'da Gerçekleştirdiği Programların Toplam Maliyeti

N	F	Tutar
faaliyet	ABD Dolar	
Yılları		
1	2	8.732
003		
2	2	10.930
004		
3	2	8.255
005		
4	2	6.929
006		
5	2	6.444
007		
6	2	15182.
008	495	
7	2	9.398
009		
8	2	16.930
010		
9	2	10.906
011		
0	2	11.519
1	012	
1	2	13.740
1	013	
2	2	38.560
2	014	
3	2	36.257
3	015	
4	2	26.950
4	016	
5	2	26.520
5	017	
6	2	27.820
6	018	
T	1	15,442
oplam	6 yıl	,385

JICA'nın resmi web sitesindeki verilere göre, 2003 yılından 2018 yılının sonuna kadar geçen sürede Kırgızistan'a yönelik olarak gerçekleştirilen proje ve faaliyetler kapsamında yapılan

harcamaların toplamı 15,442 milyon Amerikan Dolarını aşmıştır. Yıl bazında en yüksek harcama 2008 yılı (15,182 milyon Dolar hibe yardımları dahil) ve 2014 sonrası yıllarda gerçekleştirilmiştir.

JICA son 19 yıllık kalkınma yardımlar faaliyetlerinde verdiği toplam paralar yukarıdaki tabloda sunulmuştur. En yüksek yatırımlar 2008 yılına gelmiştir. Bunun sebebi bu yılda hibe yardım projeleri çok fazla olduğundan kaynaklanmaktadır.

JICA'nın desteğini artırma durumu iki ülke arasındaki ekonomi-politik işbirliğini güçlendirmeye yönelik altyapısı ile JICA'nın Kırgızistan'da kalkınma işbirliği oldukça önemli sonuçlar yaratma niteliğine sahip olduğu açıkça görülmektedir.

Ekler

KRJC – Kırgız-Japonya Merkezi

JDS – İnsan Kaynaklarını Geliştirme Bursu İçin Japon Hibe Yardımı

SDG – Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

UNDP – Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

OVOP Derneği – “Bir Köy Bir Ürün” Derneği. 2011 yılında kurulmuştur.

SAİEP – Yatırım ve İhracat Teşvik Teşkilatı Devlet Ajansı

KOBİ – Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler

Pazar Odaklı Süt Üretimi Projesi. 2017 yılında başladı

CBO – Topluluk Tabanlı Organizasyon

SAEPF – Ürünleri ve Kırsal İşletmeleri Geliştirme Projesi

SAPS – Proje İstikrarı İçin Özel Destek

ODA – Resmi Kalkınma Yardımı

JPP – JICA Ortaklık Programı

RCCP – Kaba Kesim Kapasite Planlaması

KCCP - Bilgi Oluşturma Programı

KOBİ – Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler

DTÖ – Dünya Ticaret Örgütü

Kaynakça:

1. Adams, V., Novotny, Thomas E., & Leslie, H. (2008). Global Health Diplomacy. Medical Anthropology. Sayı 27(4), Sayfa 315-323.
2. Aktaş, H. (2019). Türkiye'nin Orta Asya'ya Yönelik Kültürel Diplomasi Faaliyetleri. TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi. Cilt 11:Kış. Sayı 41, Sayfa 608-615
3. Aziz, A. (2008). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri. 12. Baskı. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
4. Ammon, R. (2001). Global Television and the Shaping of World Politics. Jefferson, NC; London: McFarland & Co.
5. Battır, O. (2019). Küreselleşme Çağında Bir Yumuşak Güç Unsuru Olarak Sağlık Diplomasisi. Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı 7 (5), Sayfa 151-161
6. Cull, N. J. (2009). Public Diplomacy: Lessons From The Past. Los Angeles: Figueroa Press
7. Demir, V. (2012). Kamu Diplomasisi ve Yumuşak Güç. İstanbul: Beta Yayınları
8. Ekşi, M. (2014). Kamu Diplomasisi ve AK Parti Dönemi Türk Dış Politikası. 2. Baskı. Ankara: Siyasal Kitabevi

9. Fauci, Anthony S. (2007). The Expanding Global Health Agenda: A Welcome Development. *Natura Medicine*. Sayı 13(10), Sayfa 1169-1171.
10. Gökmen, O. (1983). *Diplomasi ve Ekonomi*. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi. Sayı 1, Sayfa 147-156
11. Kahraman, N. Cinman, M. (2019). Kamu Diplomasinin Uygulama Alanı Olarak Sağlık Diplomasisi. *Muhakeme Dergisi/Journal*. Sayı 2 (1), Sayfa 60-71
12. Kodaman, T., Akçay, E. Y. (2010). Kuruluştan Yıkılışa Kadar Osmanlı Diploması Tarihi ve Türkiye'ye Bıraktığı Miras. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Sayı 22, Sayfa 75-92
13. M. Lawrence Neuman. (2006). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri*. Nitel ve Nicel Yaklaşımlar. 1. Cilt. 6. Baskı. Ankara: Yayınodası
14. Murray, S. (2012). The two halves of sports-diplomacy. *Diplomacy and Statecraft*. Sayı 23(3), Sayfa 576- 592.
15. NYE, J. (2005). *Dünya Siyasetinde Başarının Yolu: Yumuşak Güç*. çev. Rayhan İnan Aydın. 1. Baskı. Ankara: Elips Kitap
16. Özen, Y. (2007). Sosyal ve Eğitim Bilimleri Araştırmalarında Evren-Örneklem Sorunu. *KKEFD*. Sayı 15, Sayfa 394-422
17. Proitsi, G.R. (2015). The case of educational diplomacy in the European Union. The 16th Annual Conference of the UACES Student Forum, 'Ever Challenged Union: exploring ways out of the crises', Queen's University Belfast, 29-30 June 2015.
18. Suğur, N. (2009). *Sosyolojide Araştırma Yöntem ve Teknikleri*. 1. Baskı. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi
19. Szondi, G. (2009). *Central and Eastern European Public Diplomacy*. Handbook of Public Diplomacy. Ed. Nancy Snow & Philip M. Taylor. Routledge.
20. Tiedeman, A. (2005). *Branding America: An Examination of U.S. Public Diplomacy Efforts After September 11, 2001*. Boston: Tufts University, The Fletcher School
21. Ünal, U. (2015). Orta Asya Kalkınma Programları Çerçevesinde TİKA'nın Kırgızistan Açılımı. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Cilt 4. Sayı 5, Sayfa 18-45
22. Ünal, U. (2016). *Kamu Diplomasisi: Kalkınma Yardımları ve Algı Araştırması Çerçevesinde*. Ankara: Gazi Kitabevi
23. Yağmurlu, A. (2019). Kamu Diplomasisi Bakışından Spor Diplomasisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*. Sayı 18, Sayfa 1367-1380
24. <https://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/makaleler/124-kuereselleen-duenyada-diplomasi-kamu-diplomasisi> Küreselleşen Dünyada Diplomasi: Kamu Diplomasisi
25. https://tasam.org/tr-TR/Icerik/18521/orta_asyada_kalkinma_programlari_cercevesinde_tikanin_kirgizistan_acilimi
26. Ünal, U. (2015). Orta Asya Kalkınma Programları Çerçevesinde TİKA'nın Kırgızistan Açılımı
26. <http://ecsocman.hse.ru/data/701/948/1219/54-63.pdf> Zonova T. (2006). Intellectual Investment For The Future. Sayı 6, Sayfa 54-63

List of used literature:

1. Adams, V., Novotny, Thomas E., & Leslie, H. (2008). Global Health Diplomacy. *Medical Anthropology*. Issue 27(4), Pages 315-323.
2. Aktaş, H. (2019). Turkey's Cultural Diplomacy Activities in Central Asia. *TURAN-SAM International Scientific Refereed Journal*. Volume 11: Winter. Issue 41, Pages 608-615

3. Aziz, A. (2008). *Research Methods and Techniques in Social Sciences*. 12th Edition. Ankara: Nobel Academic Publishing
4. Ammon, R. (2001). *Global Television and the Shaping of World Politics*. Jefferson, North Carolina; London: McFarland & Co.
5. Battir, Ö. (2019). Health Diplomacy as a Soft Power Element in the Age of Globalization. *Anemon Mus Alparslan University Journal of Social Sciences*. Issue 7 (5), Page 151-161.
6. Cull, N. J. (2009). *Public Diplomacy: Lessons From The Past*. Los Angeles: Figueroa Press
7. Demir, V. (2012). *Public Diplomacy and Soft Power*. Istanbul: Beta Publications
8. Ekşi, M. (2014). *Public Diplomacy and Turkish Foreign Policy in the AK Party Era*. 2nd Edition. Ankara: Political Bookstore
9. Fauci, Anthony S. (2007). The Expanding Global Health Agenda: A Welcome Development. *Nature Medicine*. Issue 13(10), Pages 1169-1171.
10. Gokmen, O. (1983). Diplomacy and Economics. *Journal of Istanbul University Faculty of Political Sciences*. Issue 1, Pages 147-156
11. Kahraman, N. Cinman, M. (2019). Health Diplomacy as an Application Area of Public Diplomacy. *Journal of Reasoning/Journal*. Issue 2 (1), Pages 60-71
12. Kodaman, T., Akçay, E. Y. (2010). The History of Ottoman Diplomacy from the Establishment to the Collapse and the Legacy It Left to Turkey. *SDU Faculty of Arts and Sciences Journal of Social Sciences*. Issue 22, Pages 75-92
13. M. Lawrence Neuman. (2006). *Social Research Methods. Qualitative and Quantitative Approaches*. Volume 1. 6th Edition. Ankara: Broadcasting Room
14. Murray, S. (2012). The two halves of sports-diplomacy. *Diplomacy and Statecraft*. Issue 23(3), Pages 576-592.
15. NYE, J. (2005). *The Path to Success in World Politics: Soft Power*. trans. Rayhan Inan Aydin. 1st Edition. Ankara: Ellipse Book
16. Özen, Y. (2007). The Universe-Sample Problem in Social and Educational Sciences Research. *SCEFD*. Issue 15, Pages 394-422
17. Proitsi, G.R. (2015). The case of educational diplomacy in the European Union. The 16th Annual Conference of the UACES Student Forum, 'Ever Challenged Union: exploring ways out of thecrises', Queen's University Belfast, 29-30 June 2015.
18. Sugur, N. (2009). *Research Methods and Techniques in Sociology*. 1st Edition. Eskisehir: Anadolu University
19. Szondi, G. (2009). Central and Eastern European Public Diplomacy. *Handbook of Public Diplomacy*. Ed. Nancy Snow & Philip M Taylor. Routledge.
20. Tiedeman, A. (2005). *Branding America: An Examination of U.S. Public Diplomacy Efforts After September 11, 2001*. Boston: Tufts University, The Fletcher School
21. Unal, U. (2015). TIKA's Kyrgyzstan Expansion in the Framework of Central Asian Development Programs. *Manas Journal of Social Studies*. Volume 4. Issue 5, Pages 18-45
22. Unal, U. (2016). *Public Diplomacy: In the Framework of Development Assistance and Perception Research*. Ankara: Gazi Bookstore
23. Yağmurlu, A. (2019). Sports Diplomacy from the Perspective of Public Diplomacy. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*. Issue 18, Pages 1367-1380
24. <https://www.kamudiplomasisi.org/makaleler/makaleler/124-kuereselleen-duenyada-diplomasi-kamu-diplomasi> Diplomacy in a Globalizing World: Public Diplomacy

25. https://tasam.org/tr-TR/Icerik/18521/orta_asyada_kalkinma_programlari_cercevesinde_tikanin_kirgizistan_acilimi
Ünal, U. (2015). TICA's Involvement in Kyrgyzstan in the Framework of Central Asian Development Programs
26. <http://ecsocman.hse.ru/data/701/948/1219/54-63.pdf> Zonova T. (2006). Intellectual Investment For The Future. Issue 6, Pages 54-63

Рецензент: PhD, Доцент Угур Унал

УДК 338.49 (575.2)

DOI 10.33514/BK-1694-7711-2021-1 (1)-144-150

Тургунбаева Айсулуу Кубатбаевна

И. Раззаков атындагы КМТУ, кызыл-Кия филиалы, изденүүчү

Тургунбаева Айсулуу Кубатбековна

соискатель, Кызыл-Кийский филиал, КГТУ им.И.Раззакова

Turgunbaeva Aisuluu Kubatbekovna

applicant, Kyzyl-Kiy branch, KSTU named after I. Razzakov

**АЗЫРКЫ ШАРТТАРДА КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЧЕК АРА
АЙМАКТАРЫНЫН СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК ӨНҮГҮҮСҮ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ПРИГРАНИЧНЫХ РАЙОНОВ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ
SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF BORDER REGIONS OF THE KYRGYZ
REPUBLIC IN MODERN CONDITIONS**

Аннотация: Бул макалага Кыргызстан чек арага чектеш аймактарынын социалдык-экономикалык өнүгүү деңгээлин баалоо маселелери боюнча автордун изилдөөлөрүнүн жыйынтыктары киргизилген. Системалык сыпаттоо жана социалдык-экономикалык абалын жакшыртуу, ошондой эле натыйжалуу процессин жөнгө салуу региондук өнүктүрүү маанилүү системасын түзүү көрсөткүчтөрдү баалоо деңгээлин, алардын социалдык-экономикалык өнүктүрүү, ошондой эле аныктама факторлордун камсыз кылуучу иш чаралар чагылдырыгган. Айыл чарбасы чек ара рагиондордо өзгөчө орунду ээлейт. Мындан тышкары, чек ара аймактарындагы айыл чарбасы калктын басымдуу бөлүгүнүн жашоо шартын өзү аныктайт. Экономикалык иштин бул түрүн баалоо өзгөчөлүгү чек арага жакын райондордун айыл чарба өндүрүшүнүн олуттуу өзгөчөлүктөрүнө байланыштуу. Агрардык чөйрөдө өзгөчөлүктөр жаратылыш шарттарына, товар өндүрүүчүлөрдүн көптөгөн категорияларына болгон көз карандылык, өндүрүштүк циклдин узактыгы жана сезондуулугуна байланыштуу.

Аннотация: В данную статью вошли результаты исследования автора по вопросам оценки уровня социально-экономического развития приграничных регионов Кыргызстан. Для системного описания и диагностики социально-экономического положения регионов, также для эффективного регулирования процесса регионального развития важно построение системы показателей оценки уровня их социально-экономического развития, а также определение факторов, обеспечивающих это развитие. Сельское хозяйство занимает в